Kentimizde kadınlar fırkaye aza kaydedilmek için koşuyorlar

SAVAŞ

Amerika asker ve tayyare kuvvetlerini artırıyor

Her yerde 3 kuruştur

CUMURİYET; EMEĞE HAK, DEĞERE HÜRRİYET GETİRİR

Sahibi ve Başyazganı Müstecaplıoğlu Esat Âdil

SALI 18 ILK KÂNUN 1934 — GÜNLÜK SİYASAL GAZETE — İkinci YIL — SAYI : 335

Büyük kurultay

Muallimler hakkında kanun lâyihasını onayladı

kültür bakanı okullar hakkında izahat verdi

Ankara, 17 (A.A)—Kurultay bugün Bursa saylavı Esadın başkanlığında toplanmıştır. Askerlik mükellefiyeti kanununun ikinci maddesinin tadiline mahal olmadığı hakkındaki mazbata ile mübadil gayri mübadil muhacır ve saireyi kanunlara tevfikan tavz veya adiyen tahsis olunan gayrı menkul emvalin tapuya bağlanmasına dair olan kanunu onaylamıştır. Meslek haricinden alınacak muallimlere verilecek maaş hakkındaki kanun hükmünün 934,935 yılına şamil olduğuna dair maddi bir takrirle kanundan çıkarılmış ve diğer maddeleri olduğu gibi onaylanmıştır. Orta tahsil okokurlarına heyeti vekitede tayin olunacak miktarı yani 60 lirayı geçmemek üzere alınacak yardımcı muallimler hakkındaki kanunun görüşülmesinde bazı saylavların sorgularına karşılık olarak kültür Bakanı A. Özmen Ortamekteplere alınacak muallimler için muayyen şartlar bulunduğunu ve okulların muallim ihtiyaçlarını karşılamak için bir teklif yapıldığını söylemiş ve bunda zaruret bulunduğu noktasında ısrar ederek okurlarımızda çocukların muallimsiz kalmaması için sonulan kanunun onanmasını istemiştir. Kültür bakanı A. Özmen bu fırsattan istifade ederek okullarımızı da okuma proğramlarının verimli olması yolunda alınmış kararla imtihan şekilleri etrafında izahat vermiş geçen yıl imtihanlarında liselerin son sınıflarında bulunan 12 bin 60 talebeden 456 talebenin sınıfta kaldığının 17 talebenin imtihana

(Devamı ikici yüzde)

Taarruz

Hangisi tarafından yapıldı

İtalya karşılık verdi

ROMA, 17 (A.A)— Hükûmet uluslar kurumu genel kâtipliğine İtalyan - Habeş hadisesi hakkında Habeş notasına karşılık bir nota vermiştir. Bu notada taarruzun habeş'liler tarafından yapılmış olduğunu isbata çalışmakta ve bilhassa Valuvalin İtalyan Somal'isine ait olduğunu ve uzun yıllardanberi İtalyan kıtaatı tarafından işgal edilmekte bulunduğunu yazılmakta ve Habeşistan'dan tarziye ve tazminat istenmektedir.

Cenevrd, 17 (A.A) — İtalya'nın Habeşistan notasına vermiş olduğu karşılık nota uluslar kurumu kâtipliğince bütün kurum üyesi uluslara dağıtılacaktır.

Harp sakatları

Paris'te nümayiş yaptılar

Paris 17 [S.Ş.] — Burada cenk sakatlarından 15 bin kişi Varganda bir nümayiş yaparak kendilerine yardım edilmesini istemişlerdir. Buradan sonra Şanzelizeye gitmek istiyen nümayişçileri polis menetmek istemiş ve polisle sakatlar arasında mücadele olmuşsa da hâdisesiz neticelenmiştir.

Maliye Bakanlığı

Altı aylık tahsilât yekûnlarını neşretti

Maliye bakanı bay Fayık

Ankara, 17 (A.A.) — Maliye bakanlığı bulunduğumuz malî yılın başlangıcı olan hazirandan ikinci teşrine kadar olan altı aylık tahsilât yekûnlarını geçen yılın aynı devresile mukayeseli olarak neşretmiştir Yarın tafsilâtlı olarak bildireceğimiz bu listeye göre bu yılın ilk altı ayı içinde yapılmış tahsilât tutarı geçen yılın aynı devresine nazaran 26 milyon 641,320 lira fazlasile 91.933 070 lira olarak elde edilmiştir Geçen yılki tahsilâtı da una 744 lira idi. Tahsilâtta görülen bu arttırmayı ülke ökonomisinin günden güne geniş'iğe doğru gittiğini göstermesi itibarile mutlu bir hadise olarak kaydediyoruz. Bu mutlu hadise hükûmetin, ulusun genişliği ve ülkenin bayındırlığı amacına hızla varmak yolunda açmış olduğu ökonomik kalkınma savaşının bir neticesidir.

Tekaütlük müddeti

Ankara, 17 (S.Ş.) — Memurların tekaüdlük müddeti 25 seneye indirelecek, ikramiye 35 sene çalışmış olanlara verilecektir.

Tercumanlar için kurs

Istanbul, 17 [S.Ş.] — Seyyahlara tercumanlık edecekler için anıklanan kursda yılbaşında dersler başlıyacaktır.

Musiki akademisi

Ankarr, 17 [S Ş] — Burada açılacak olan musiki akademesine Paris ve Berlinden mütehassıslar getirilecektir.

İstanbul ticaret odası seçimi

İstanbul, 17 [S.Ş] — Istanbul ticaret ve sanayi odasının meclis seçimine bugün başlanmıştır. İlk seçimde kazanacak 60 birinci müntahip meclis üyelerini seçecektir Yasaya göre ökonomi bakanlığı tarafından gösterilmesi gereken 20 namzedin işimleri daha bildirilmemiştir.

Üniversite mahallesi

Ankara, 17 (S.Ş) — Burada Üiversite mahallesi teşkil edilmektedir. Ziraat Enstitüleri Üniversitede toplanacaktır.

Türk-Yunan

Sınırındaki nehir girintisi

İstanbul, 17 [S.Ş.] — Türk - Yunan sınırını ayıran Area nehri üzerinde Maraş köprüsü adı verilen yerin yönlerinde suyun aykırı akışı yüzünden tabiî olmıyan bir girinti ortaya çıkmaktadır. Bu girintiyi yerinde tetkik etmek üzere giden Bayındırlık heyeti İstanbul'a gelmiştir. Burada Yunan heyetinin de katılmasile yapılan araştırmalar sonunda bu girintinin önüne geçilmesi için bir kestirme verilmiştir. Alınan duyumlara göre bir proje anıklanarak nehrin bu yerdeki iki tarafı sağlamlaştıralacrktır.

Türkiye - Yunanistan takas anlaşması

Ankara, 17 (S.Ş.) — Türkiye ile Yunanistan arasındaki takas anlaşması ve ilişikleri ile "ikamet, ticaret ve seyrisrfain„ andlaşması. Bakanlar heyetince tetkik edilerek tasdikleri onaylanmıştır.

Japon

Amerika sefirinin sözleri

İstanbul 16 (S.Ş) — Amerika'da bulunan Japon siyasi ricalinden Saitonun Filadelfiya'da Japon şubesi önünde söylediği nutuk tam manasile meydan okumaktadır.

Hâlâ Amerika nezdinde Japonya'nın 'sefiri olan bu zat Japon şubesine Japonya'nın uzak şark politikasını izah etmiş ve:

— Mançuri ve Çin üzerinde tatbik ettiğimiz siyasetten zerrece inhiraf etmiyeceğiz ve dönmiyeceğiz O kadar ki bu siyasetimize İngiltere veya Birleşik Amerika dahi muhalefet gösterse biz bir intihar demek olmasına rağmen hedefimize doğru yürüyeceğiz ve her şeyi göze alacağız„ demiştir

Zelzele

Bombay, 16 [A.A] — Rasathane gayet şiddetli ve on beş dakika süren bir zelzele kaydedilmiştir. Zelzele saat 7,32 de olmuştur. Merkezinin 1280 mil mesafede tahminen Tibet'te olduğu sanılmaktadır.

Türkofis

Ulusal komitesi

İstanbul, 17 [S.Ş] — Türkofisin dış ülkelerde açılacak sergi ve panayirlara katılma işlerini çevirmek için bir Ulusal komite kurulması yolundaki kararı üzerine İstanbul Ticaretvesanayî odasına bağlı olarak bir komite kurulmuştur. Bu komite ilk toplantısını yaparak ulusal komitenin kurumu anıklarına başlamıştır.

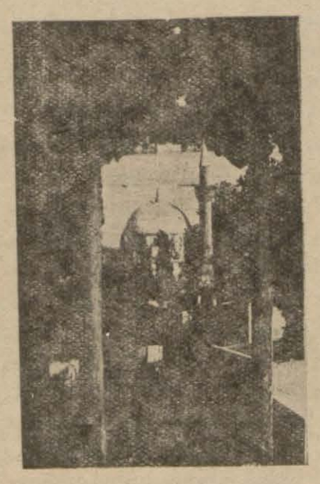

İstanbul bogaz içi

Bir Zaferin Yası

İstiklâl savaşından sahneler

Savaş'çı Gençlerin

EN YENİ ESERİ

YARIN SAVAŞ'TA

OKUYUN

Ş. kaya'nın söylevi

Her kurulan fabrika yurdumuza göz diken düşmanın karşısına dikilen bir kaledir.

Ankara, 17. (A.A) — İç bakanı Şükrü Kaya ökonomi, artırma yedi günü münasebetile dün akşam radyoda söylediği söylevde ülkelerimizin ve ulusumuzun 15 yıl önceki göze çarpan bakımsızlığının sebeplerini anlattıktan sonra cümhurluk Türkiye'sinin ilk ve başlıca kaygusunun u'usal geliri ulusal için faydalı olmak siyasasını gütmek yani ulusal gelirimizin ulusuca tutumlu verimli ve yerinde kullanılmasının bugünkü siyasamızın anacı olduğunu söylemiş ve sonra demiştirki: "sanayileşme yolunda büyük bir hızla ilerlemekteyiz. Sanayileşme demek ökonomik bütünleşme ve iç pazara göneşlemesi demektir. Kurduğumuz ve kuracağımız fabrikaların kamusu yanlız kendi başlarına yeni yeni birer iş kaynağı olmakla kalmayacaktır Yurdun diğer işlerinde yeni işler yaratacaktır Bir kaç yıl içinde yurdumuzun iş çevresinin ne kadar genişlediğini ve dolayısile ulusal gelirimizin ne kadar yükseleceğini biz kendi gözlerimizle göreceğiz Her kurulan bir fabrika ülkemize göz diken düşmanın karşısına dikilen bir kaledir„ Şükrü Kaya bundan sonra on yıl önce işlenmemiş bir orman olan iç pazarımızı açmak, işletmek Türkün özlediği ve gözettiği kutlu bir anacı olmasını ve bankalardaki küçük küçük azar azar biriktirilen paraların 922 yılında 1 milyon lira iken son on iki yıl içinde 70 milyon lirayi bulduğunu ve küçük biriktirmelerin verimli ve kazançlı iş kaynaklarına akıtmanın ulusun büyük bir özenle güdeceği bir siyasal olması lâzım geldiğini söylemişti.

İç bakanı bay Ş. Kaya

Kurultayın son toptısı

Ankara 17 [S.Ş] — Büyük Ulus kurultayı son toplantıyı Çarşamba günü yapması muhtemeldir.

Rıhtım Şirketi

Istanbul, 15 [S.Ş] — Rıhtım şirketi yılbaşından sonra çalışmasına son vereceğini memurlarına bildirmiştir

Şirket 5 yıl hizmet eden memurlarına bir yıllık. daha az hizmet eden'ere 6 aylık maaş değerinde ikramiye verecektir.

Uzakşarkta sınaî imkanlar

„Koenische Volkezcitung" pan

— 3 —

Mısır:

Mısır'a gelince; kayd ve tespit etmekliğimiz lâzımdır ki hükûmet memleketin sınaî mamulâtı ile kendi ihtiyaçlarını kendisinin temin etmesi hususunda şimdi ye kadar elde edilenden daha yüksek bir derece ve mevki temin etmek için bütün gayret ve hizmetleri yapmaktadır Öğretme, yani mektep fabrikaları kurulması ve meselâ cam sanayii ve kâğıt sanayii sahasındaki bu gibi tesisat bu neviden gayret ve himmetleri sarahaten göstermektedir. Bunlar arasında ve bunların üstünde memleketin kendi ihtiyacını pamuk mensucatı ile tatmin etmek ve bu mensucattan yabancı ellere ihracat yapmak için de tecrübe ve mesaî sarfedildiği tabiidir. Bu bakımdan hatta son senelerde kısmen Aurupa sermayesinin yardımı ile ve kısmen de bu yardım olmaksızın - biraz fazlaca tecrübeler yapılmış, fakat bu tecrübelerin hepsi beklenen neticeyi vermemiştir. Bunda da Japonya mühim bir faktör idi, meselâ daha bu senenin başında Mısır havlu dokuma tezgâhları Japonya idhalât eşyası ile bir hayat memat savaşına girişmişler, ancak büyük müşkülât ile Mısır'lılar bir kopmpremis yapmağa muvaffak olmuşlardır ki bu, müesseselerin bir kaçına mevcudiyetlerinin devamını temin etmiştir Mısır'ın ham madde istihsalâtındaki (pamuk, şeker kamışı ve pirinç gibi) pek fazla bir taraflığını (yani tek cepheliliği)-memleketin topraktaki maden servetlerinin inkişafına mütezayit bir dikkat ve himmet atfetmek sureti ile Mısır Ticaret Nezaretinin sarfettiği gayret ve aldığı tedbirler haylı enteresandır Gerek Phosphatlar elde etmek, gerek şapdenizi kıyılarında bulunan ve ehemmiyetsiz olmıyan altın madenleri açmak ve gerekse madeniyatça çok enteresan olan ve öledenberi haylı geniş miktarda bir mangenez cevheri istihsalâtı yapılmakta bulunan "Sınaî miningö„ Sına yarım adasının "Mısır Asya'sının„ araştırılması sureti ile bu hususta daha haylı mühim imkânlardan istifadeler edileceği kabul edilebilir Herhalde burada daha haylı mühim imkânların mevcud olduğu muhakkaktır Diğer taraftan Sakellaridis neviden olan pamuk zeriyatının az müsaid biyolojik inkişafı, Mısır ökonomisinin mevzuunu teşkil etmektedir. Bu nebatata bir müddettenberi haylı mütebariz olarak görünen degenerescunce tezahüratı belki ancak çok vasi şümullü ve masraflı bir regénérateur program ile bertaraf edilebilecektir.

Türkiye:

Hakikaten plânlı bir sanayileşme, Yakınşarkta yalnız Türkiye'de vardır. İran'da da plânlı sanayî tasavvurları var ise de bu tasavvurlar Türkiyede olduğu gibi enerjik ve hakikaten değiştirici bir haraketleri haiz bulunuyor. Türkiye'nin beş senelik proğramını umumî hatları itibarile okuyucularımıza malûm farz ederek burada yalnız bir noktaya işaret edeceğiz. Bu makalenin ilk kısmında zikrettiğim veçhile hernekadar ökonomik politika bakımından vaki mecalsizlik ve hareketsizlik (İnaktivite) Osmanlı imparatorluğunun izmihlalinde mühim bir faktör olmuş isede Kemal Paşa hükûmeti bu bakımdan kusurlu ve mesul sayılamaz ve şimdi, derdest bulunan beş senelik proğramın tatoik ve ikmalinden sonra Türkiye'nin bütün şarkî Akdeniz havzasında ve onun Hinterland'ında sinaî bir merkez olarak mühim bir rol oynıyacağı şüphesizdir. Ereğli'deki Türk kömürü meselesi Suriye'nin mahrukat ihtiyacı için bir kaç aydanberi büyük bir rol oynadığında ve Ege kömür piyasasında da Türk kömürünün kendine yer tutmasında bu fikrimizin delil ve alâmetleri görünmektedir. Bu, tabiidir ki daha henüz yalnız bir başlangıçtır Türk mensucatının, Türk kâğıt mamulâtının ve Türk şekerinin şarkî Aakdeniz havzası piyasasında ve onun arkasında bulunan piyasalarda bir rol oynaması için daha uzun müddet beklenmiyecektir. Avrupa, Türkiye'nin plânları - ve tabir caizse bu plânların Statik bakımından kıymetleri hakkında eyi malûmata sahiptir. Fakat öyle görünüyor ki bu plânların vakti gelince acun ökonomi dinamiki bakımından ne büyük mana ve ehemmiyetler iktisap edebileceği Avrupa'ca her vakıt kâfi derecede düşünülüp hesap edilmiyor. Halbuki bu mana ve ehemmiyetin tahakkuku büyük bir ihtimal ile mutlak gibidir. Iran hükûmeti bazı sinai plânları tatbik etmeğe muvaffak olarsa bu hal bilhassa Türk sanayii ihracatı için haylı büyük bir kıymet ve ehemmiyet ifade eder; zira burada matlup ve lâzım olan şey halkın satınalma kabiliyetinin yükseltilmesidir; bu ise İran'da da diğer sanayi plânları ve bu plânların daha şimdiden dikkate şayan bir sürat ile inkişaf ve tahakkuku ile mutlaka elde edilecektir.

Yukarıda aşağı bütün bu izahatın manası: yakınşarkda sınaî inkişaf yolunda pek çok hareketler göründüğünden bu harekete karşı koymamak bilâkis ona yardım etmek Avrupa sanayiinin vazifesi olacaktır. Yalnız böyle bir yardım ile Avrupa'nın - gerek icap edecek imalat yasıtları ita ve teslimi - gerekse lüzumu ihzarı mamul eşyanın ihzarı yolu ile iş yapması mümkün olur. Bu ülkelerin sanayilerini şüphesiz daha uzun müddet, yarı mamul ve hazır mevat işleyen sanayî safha ve devresinde tutmak mümkün olur, ancak bunun için onların mevcudiyet bak larını tanıyıp tasdik etmek lâzımdır. Bu noktada Avrupa için büyük bir şans gizlidir.

Devamı ikinci basım yüzde

Serbest sütun

Soy Adı

Bu bahse dair.. "SAVAŞ„ da, mümtaz müellif ve muharrir bay Esat Âdil'in cidden âlimane yazı'arı intişar ediyor.

Müsbet bilgisi münakaşa götürmez olan bay Esat Âdil'in yin temas ettiği bir bahse bizim karışmamız, aczini bilmemezliğe gelir.

Fakat niyetimizde onu ne tenkit, ne teyit yok. Hakkile teşrih ettiği kargaşalığa bir, iki misal gösterdikten sonra aklımıza geleni yazıp bırakacağız

Medenî âlemde soy adı, bir aile firmasıdır. Biz de ticarî bir şirket veya müessese, kendine unvan seçmezden evvel nasıl hükûmete müracaat eder, kabul ettirdikten sonra kullanabilirse ve onu ikinci bir teşkilin almasına nasıl imkân yoksa, Avrupa'da soy adları da böyledir: Sabit bir etiket, müseccel bir firma..

Soy adı, aile ve eşhası, ikinci bir tarife mühtaç halde olunca manası ve kıymeti kalmaz. Bir kısım fazla atılgan vatandaşlarımzı bugün yapmakta oldukları hareket bu mahiyettedir.

İşitiyoruzki bir soy adını yalnız bu vilâyette alan iki zat bulunmuş. Altmış üç vilâyette daha ne kadar vatandaşın alacağı belli değildir. Şu halde kaideyi tesisten beklenen fayda elbette hasıl olmıyacaktır.

İkinci nokta: Avrupalı'lar aile efradına yalnız soy adile hitap etmeyi pek elzem bir nezaket ve terbiye sayarlar: "Mösyö Kapural„ , "Madam Kapural„ , "Matmazel Kapural„ gibi.. Birine küçük ismile hitap edebilmek salâhiyeti sadece ana, baba, karı ve nihayet zarurete aittir. Ana, baba, karı değilseniz ancak ve ancak, bir zaruret halinde, yani Kapural ailesinden hangisini mevzubahs ettiğinizi anlatma lüzumu karşısında meselâ "Mösyö Feliks Kapural„ diyebilirsiniz.

"İptida„ da "Kemal„ olmaz! denir. Soy adı tesisini biz, umumî olarak yeni yapıyoruz. Alâkadar makamlar ve salâhiyetli zevat iş üzerindedirler. Şüphe yok ki gittikçe teşebbüsün fayda verici şekilini bulacaklardır. Bu sınıfın gerisinde kalanlarımıza düşen vazife, beklemek, olmalıdır. Lüzumsuz gayretkeşlik hüsnü tefsire nail olamıyacağı gibi bir vilâyette mühim bir zatın seçtiği soy adının, burada yazılması gayri caiz bazı düşüncelerle, bir çok kimseler tarafından intihap edilmesi gibi, hiç değilse şayanı hande ve esef, bir kargaşalığın devamına sebebiyet verir. Bunu yapmamalıyız.

A. mezin

ŞEHIR VE VILAYETTE

C. H. F.

Ocak azaları toplandı

Dün gece Fırka binasında

Bay Tevfik Fikret

Fırka Başkanı Bay Tevfik Fikret'in Başkanlığında ocak azaları toplanmıştır.

Bu toplantıda kadınlarımızın Fırkaya kaydı yolunda gösterdikleri alâka üzerinde görüşmeler yapılmıştır.

Kadınlar Fırkaya aza oluyor

Büyük Kurultayın kadınlarımıza verdiği siyasal haktan ötürü bütün kadınlar büyük bir sevinç içindedir.

Her gün Fırkaya aza kaydolmak üzere baş vurmalar olmakta ve bir çok kadınlar kaydolunmuş bulunmaktadır. Kadınlarımızın gösterdiği bu alâka takdire şayandır.

Bay Nazım

Şamlı nahiyesine tayin edildi

Ömerköy nahiyesi müdürü Bay Nazım Şamlı nahiyesi müdürlüğüne tayin edilmiştir.

Bay Nazım Ömerköy'de köy kanununun tatbikinde gayretle çalışmış ve çok muvaffak olmuş kıymetli nahiye müdürlerimizdendir.

Bay Nazım'a yeni işinde başarıklık dileriz.

Saylav seçimi

Teftiş heyeti dün de toplandı

Kentimiz saylav seçimi tetkik ve teftiş için ayrılan teftiş heyeti dün de belediyede toplanarak nüfus cedvellerini tetkik ve tasdik edilmiştir.

Muallim mektebi

Bu akşam müsamere verecek

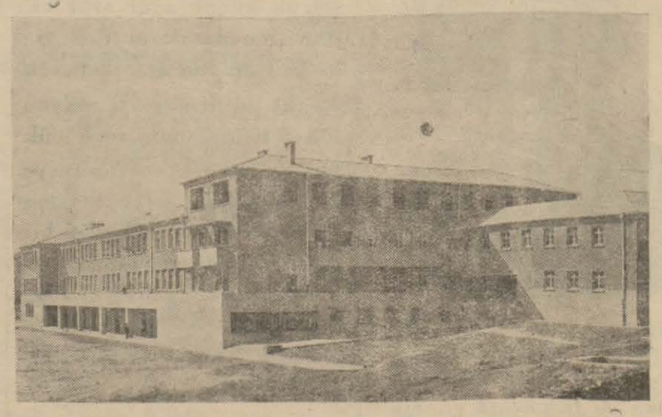

Necati bey Muallim mektebi

Tutum ve yerli malı yedi gününün bugün son günüdür. Bu münasebetle Necati bey Muallim Mektebi ve Lisesinde bugece talebeye ve yarın gece de halka olmak üzere birer, müsamere verilecektir. Bu münasebetle ve yerli malı etrafında komedi ve piyes oynanacaktır. Ayrıca Bay Esat Âdil de tutum ve yerli malı hakkında konferans bir verecektir.

Soy Adı Alanlar

Kemâl Vural — Belediye mühendisi

Yakup Şenkul — Devlet Demiryolları eksperlerinden

Mesut Şenkul — Devlet Demiryolları müstahdiminden

H. Basri Özkan — Erdek Maarif memuru

Aziz İlter — Kaymakam

Kerim Demirel — Riyaziye hocası

Cevat Sami Özel — İş bankası müdürü

Vehpi Mengü — İş bankası muamelât şefi

M. Emin Çetin — İş bankası memuru

Hilmi Eren — İş bankası memuru

Mustafa Evren — İş bankası veznedarı

İbrahim Gökçek — İşbankasında

İhsan Armagan — İş bankasında

İbrahim Selçuk — Elektrikçi

Teşekkür

Anamın ölümünden ötürü bizzat ve yazı ile taziyette ve cenaze alayına iştirâk zahmetinde bulunan ahibba ve dostlarıma çok derin sevgi ve saygılarımı ayrı ayrı sunmak imkânını bulamıyacağımdan bu hususta sevgili gazetenizin tavassutunu rica ederim.

İş bankası müdürü

İSMİL AKBAŞ

Manisa belediye seçimi

Manisa, 17 (A.A) — Belediye seçiminin yenilenmesi hazırlıklarına başlandı

Büyük kurultayda

(Üst tarafı birinci yüzde)

girmediğini ve geri kalan 789 talebenin de geçtiğini, ortamekteplerde ise iki bin yüz onunun sınıf geçtiğini ve mütebakinin kaldığını söylemiş ve bu neticenin neden ileri olduğunu anlatmıştır.

Kültür bakanı okullar açılırken bina okunma vasıtalarını muallim gibi ihtiyaçları göz önünde bulunurmakla beraber her yıl artan talebe sayısı karşısında mevcut okurlarda sınıf adedetlerinin artırılmasından kaçınılmamanın imkânı olmadığını ve her yılda bunun tabiî bir seyir takip ederek artacağını soylemiş 933 ders yılında 141,934 ders yılında da 127 sınıf açıldığını bildirmiştir Kanunun 1 ci ikinci maddeleri okunmuş bu suretle alınacak muallimlerden liyakat gösterenlerin kurslardan geçirilerek daimi muallimler kadrosuna alınması için verilen takrir onaylanarak kültür encümenine verildiğinden diğer maddelerin görüşülmesi başka toplantıya bırakılmıştır. Kurultaydan sonra ölen Bursa saylavı Emin Fikri Özalp'ın Londra'da hukuk tahsil eden oğlunun tahsillerini bitirinceye kadar ve üç kızının da ilk ve orta liseleri bitiriceye kadar kültür bakanlığınca okutturulmaları hakkındaki kanunu onaylamış ve dağılmıştır.

Uzak şarkta sınaî imkânla

Üst tarafı birinci yüzde

Bundan istifade edilmezse burada doğan sanayi imalât işinin ilk saffalarına gerek kendisinin ve gerekse Avrupa'nın menafii namına arzu edilmiyecek derecede daha ziyade yaklaşması vaki, olabilir.

Savaşın Takvimi

İLK KÂNUN

18

Salı

YIL: 1934

Gün doğumu: Zevalî 7,22 Ezanî 2,31

RAMAZAN 11

Banagöre

— 70 —

Gurur: İnsanın düşeceğine dair olan bir hissikablelvukuundan sonra düşerim korkusile her an kendi kendini yüksek tutmakla teselli etmeğe uğraşan asıl düşüm başlangıcıdır.

— 71 —

İftarlık :

Kendilerine bir takım siyasi haklar verilen kadınlar, eğer hislerine kapılmazlar ise bu memleket az zamanda cennete döner diye münasip birkaç lâkırdı yapmak istiyordum; derhal bir kadın atıldı:

— O cennetin hurisi de, gulmanı da kadın olmuk şartile... Diye cevap vermek suretile beni de susturmuş oldu.

— 72 —

Temcit pilâvı:

İneklerini salmağa gelen iki kadın sığır eyreğinde konuşuyorlardı:

— Mebus olursan ne yapacaksın bakayım?

— O kadar erkek içinde ne yapılabilirmiş sanki?.. Önce erkeklerin mebus olmak haklarını kaldırtmağa uğraşacağım!

— Biri verir, diğeri alır desene?

Sabit
Müftüoğlu

Radyo

18 İkiKânun Salı

İSTANBUL

18 — Almanca ders.

18,30 — İstanbul Konser vatuvarı konseri: Frans z tiyatrosun dan transmisyon.

19,30 — Dünya haberleri.

19,40 — jimnastik: bayan Azade

19,50 — Şiir (Mesut Cemil)

20 — Maliye bakanlığı namına konferans

20,30 — Tasarruf ve yerli malı haftası, konferans.

20,50 — Madam Volına, Mösyö Arzamanof tarafından Şan.

21,15 — Ajans ve borsalar.

21,30 — Orkestra.

BUDAPEŞTE M.550

18,30 — Piyano yardımile popüler şarkılar.

19 — Sözler.

18,30 — Plâk.

20,30 — Koro konseri.

24,45 — Haberler.

23,05 — Çingene musikisi.

23,40 — Asker mızıkası.

Bükreş 364 m

13,15 — Plâk:

20 — Konferans.

20,20 — Plâk (Oda musikisi).

20,45 — Konferans.

21,65 — Senfenik konser.

22 — Konserans, könserin devamı.

22,30 — haberler.

23,15 — Kahvehane konseri.

Şikâyetler ve dilekler

Gece yarısı gürültü

Dün bir okurumuz bize şu şikâyette bulundu;

Ben Hacı İsmail mahallesinde oturuyorum. Mahallede gece yarılarına kadar bazı evlerden tezgâh gürültüsüleri duyuluyor ve bizi tatlı uyku zamanlarmızda rahatsız ediyor. Halbuki geceleri gürültü etmek yasaktır. Bunu Gazetenize yazarak önüne geçilmesini ricaederim.

SAVAŞ

Abone ücreti

YILLIĞI 800 Kuruş

6 AYLIĞI 450 „

3 AYLIĞI 240 „

Abone ücretleri taksite bağlanabilir.

SAVAŞ, a gönderilen yazılar geri verilmez.

Müddeti geçen nüshalar 10 kuruştur.

Gazeteye âit her hususta Neşriyat müdürlüğüne müracaat edilmelidir.

SAVAŞ Cumartesi günleri çıkmaz.

SAVAŞ

İDARE YERİ: Balıkesir Kuvvayi milliye caddesinde Hususî daire

Telgraf adresi: Balıkesir — SAVAŞ

Yurttaş!

Memleket derdini hafifleten Hilâliahmeri unutma bu cemiyete aza olmakla enbüyük insanî vazifeni yapmış olursun.

Balıkesir Hilâliahmer cemiyeti merkezi

Roman Tefrikamız: 25

Savaştan Savaşa

Yazan: M. YÖRÜKOĞLU

Çünkü bu parayı daha hayırlı bir yere sarfedecek yer bulursunuz.

Dedi.

Bu esnada, arkasında bir çok büyük mukavva kutular olduğu hâlde hammal geldi. Türk zabitini memnun etmek için Hasan bey.

— Hambal başı da bizim hemşehrimiz. Malatya'lı Hüseyin ağa Dedi. Zabit teşekkür etti. Hüseyin ağa mütebessimane derhal sigara tabakasına davrandı ve meclise birer sigara takdim etmekle Türk misafirperverliğini bir daha isbat etti.

Hasan bey, işin müstaceliyetindenbahsederek acele olarak elbise, çamaşır ve ayakkaplar giyildi; müteakiben berber getirildi ve her iki arkadaşın saçlarını keserek sakallarını traş etti. Bu defa Hasan bey şapka giymek mecburiyetini söyleyince Hacı Ahmet:

—İmkânı yok ben şapka giyemem, hatta öleceğimi bilsem Dedi.

Zabitle arkadaşları saf ve ümmi olan Hacı Ahmet'i ikna ettiler. Bir takım ayat ve ahadis okuyarak insan hayatını kurtarmak için şarap içebileceğini ve bunun helâl olduğunu misal getirerek şapka giymesini temin ettiler. Hasan bey on dakika sonra muhtelif şapkalarla geldi ve bunların ikisi de intihap edilerek giyildi.

Biraz evvel, köhne, mülevves ve menfur arap kıyafetinde bulunan iki Türk genci şayanı temaşa iki asil şahsiyet olarak meydana çıktılar

Artık bütün idare Hasan beyde idi. Kimse bir mütalea yürütmiyor. Hasan bey hattı hareketi tanzim ediyor. Sıra fotoğraf çektirmeğe gelmişti Hasan bey hemen iki arkadaşı alıp yakında bulunan mütevazi bir fotoğrafhaneye götürüp iki dane ufak kıtada fotoğraf çektirdikten sonra zabitle Hacı Ahmet'i yemekhanede bıraktı ve kendisi sefarethaneye gitti. Yemekhane dedeki dört vatandışın sevinçlerini tarif etmek mümkün değil. Bilhassa Ahmet adeta sevincinden çıldırmıştı.

Damarlarındaki asîl Türk kanı bu cahil genci adeta cuşuhuruşa getiriyor. zabite:

— Ağabey sizin makinelerde var. [*] Vallahi dünyayı yakarız, biz de boş değiliz. Hakkı ağabeyim elli liragâvura bedeldir. Ah İstanbul'a bir çıksak.

Diye tekrarlıyordu

Yarım saat geçmeden Hasan bey geldi ve cebinden sevinçle iki dane pasaport çıkararak hazıruna:

— Saffet ve samimiyetlerinden emin bulunduğum hemşehrilerimin işi o kadar suhuletle görüldü ki. ben bile şaştım Kâtip konsolosun resmi mühürünü bittakrip basmak için fırsat bekliyecek ve imzasını taklit edecekti. Buna hacet kalmadı Çünkü Yunan konsolosha nesi bir nevi düğün evi, bir çok evrak ve pasaportlar imza ediliyor. Bir tomar evrak arasında bu iki pasaportu da bizzat konsolos mühürledi ve imza etti. Hatta konsolos imza ederken kâtibe:

— Bunlara tenbih et yeni memleketimize gidiyorlar, gözlerini açsınlar, Türk'lerden intikam almak zamanı gelmiştir. Demiş,

Bu böyle olmakla beraber maalesef size bir kara haber daha söylemek suretile sizleri müteessir ve müteellim edeceğim.

Vatandaşlar! sevgili hemşehrilerim! Bugün Yunan sefaret ve konsolosha nesindeki düğün ve bayramın sebebi nedir, biliyor musunuz?Her Türk'ü galeyana getirecek, vazifei asliyesine sevkedecek muhim bir vaka; Yunan ordusu Anadolu sahillerini ve düveli mutelife de İstanbul'u ve orta Anadoluyu işgal etmiş bulunuyor. Vatanımız kara kefene bürünmek üzeredir. Bu kadar senedir cüda düştüğüm ve günden güne kalbimde hasretin tevlit ettiği aşk ve muhabbetile nalân bulunduğum vatanım elden gidiyor. Türk kavmi vatansız kalıyor

Burada Türk zabiti heyecanla:

— Asla !.. Asla Hasan bey Azim her şeyi kırar geçirir. Türk kavmı ölmemiştir. Türk memleketi ancak bir tek Türk kalmadığı zaman elden gidecek Azim metanet ve samimiyet lâzım, oda bizde var

Hasan bey:

— Teşekkür ederim. İkaz ettiniz. Ben derhal vaziyeti kavradım ve teessürle söylediklerimi tamir etmek isterim. Memleket elden gitmiyor ve gitmiyecek Almak istiyorlar,onu da biz veremiyeceğiz. Haydin sevgili hemşehrilerim,vapur zamanı geliyor Ben de inşallah haftaya dükkânı devreder İstanbul'a gelirim ve orada daha fazla ve daha samimi görüşürüz

Dedi

Yolcular ayaklandı Hakkı ile Ahmet bir şey fısıldaştılar, kulak kulağa konuştular. Tam kapıdan çıkarken sarı lira şakırdısı duyuldu Hasan beye ısrar ediyorlar:

— Allah aşkına al.

Diyorlar.

Hasan bey:

— Nasıl olur?. Rica ederim. Benim Türk olduğum ne ile belli olacak? Zaten benim bütün sarfettiğim on altın lira,bir de üstelik komisyonculukmu teklif ediyorsuzun? Ben bunu tahkir telâkki ediyorum. Çok rica ediyorum, samimiyeti muhafaza edelim. Şu paradan bana yalnız beş lira veriniz. Bir az daha noksanımız var ikmal edelim

Diyerek beş lira aldı ve:

— Siz vapura gidiniz Ben geliyorum.

Dedi.

Hacı Ahmet'le zabit tarzı telebbüsleri itibarile Hakkı ile Ahmet'in efendileri denecek derecede zarif giyinmiş olduklarından bunlar önde Hakkı ile Ahmet arkada oldukları hâlde vapura doğru yürüdüler Rıhtıma geldikleri zeman Hakkı zabite:

— Şu üç bacalı kurşuni renkteki vapur bizim vapurumuzdur. Siz şu merdivenden yukarıya çıkınız. Biz sizi takip ederiz. Hasan bey de o zamana kadar gelir. Vapurun hareketine zaten az kaldı.

Dedi.

Beş dakika sonra zabitle Hacı Ahmet vapurun geniş güvertesinde geziniyorlardı Vapur gayet büyük ve çok temiz idi. Yolcu ile hemen hınca hınç dolmuştu.

Bir müddet sonra Hakkı ile Ahmet geldiler. Bu kalabalık arasında Türk'çe konuşmakta bir mahzur görmeyen bu cessur milliyetperverler Zabitin yanına yaklaşarak birinci kamaraya gelmelerini söylediler.

Hakkı esesen kamarot olduğu için garsonlar derhal derin reveranslarla istikbale koştular. Kamarot zabitle Hacı Ahmet'i oturtup birer kahve içmelerini söyledi ve ayrıldı.

Zabitle hacı Ahmet tam kahvelerini bitirdikleri zaman Hasan beyle Hakkı ve Ahmet beraber geldiler. Zabite arkadaşlarile beraber gelmelerini rica ettiler. 7 numara birinci sınıf iki yataklı kamarayı Hakkı açtı, hep beraber girdiler. Hasan beyin elinde iki yol çantası vardı

AJANS DÜNYA HABERLERİ RADYO

Amerika

Asker ve tayyare kuvvetlerini arttıracak

Vaşington, 17 (A.A) – Harbiya encümeni başkanı vermiş olduğu raporda zabit sayısının 11650 den 14 bin ve asker sayısında 117517 den 165 bine çıkarılmasını istemekte ve askerî tayyarelerin 2300 e çıkarılmasını istiyen Tayyare Cemiyetinin raporunu onamaktadır.

Liret düşüyor

Mussolininintedbirleri

İstanbul, 17 (S.Ş) – Liret son zamanlarda ikinci bir

Bay Mussolini

sarsıntı daha geçirmiştir. Fransız bankasının yardımı ile geçiştirilen sarsıntının bu suretle tekerrürü Mussolini-yi endişeye düşürmüştür. Lireti tutundurmak için mühim hattâ çok şiddetli tedbirler ittihaz olunmaktadır

Bu tedbirlerin kısmı azamı ihracat üzerine vazedileceği için müsbet bir netice yerine menfi neticeler vermesi ihtimal dahilinde görü mektedir.

Fıransa

Belediye Reisleri

50 inci senei devriyesi

Üç bin kişilik ziyafet verildi.

PARİS, 17 (S.Ş.) – Fransa'da Belediye reislerinin intihapla seçilmesinin 50 inci senesi devriyesi dün kutlulandı. Reisicumhur Lebrun ile Başbakan Flandin'in de hazır bulundukları 3000 kişilik muazzam ziyafette her ikisi de nutuklar söylemişlerdir.

Fransa'da 1884 tarihinden evvel Belediye reisleri valiler tarafından tayin olunmakta idi.

Çekoslovak

Ölüleri için

Pri., 17 (S.Ş.) – Umumî harbda Fransada ölen Çekoslovakya askerleri için merasim yapılmış ve merasimde Çekoslovakya'dan gelen nazır bir söylev söylemiştir.

Savaş'ın Büyük Yazı Yarışı:

Öz Dille En Güzel Yazılan Yazıyı Seçeceğiz.

Yazanlara neler vereceğiz?

Öz dil savaşı yolunda ona tam ve doğru bir inanla bağlanan Savaş; bütün gençleri ve bütün yazanları bu yolda yarışa çağırıyor.

İstediğimiz şey:

1 — Öz dil, yani Anadolu dili ile yazmak (Elden geldiği kadar Osmanlıca dili kullanılamıyacağı gibi Anadolu dilinde olan sözler dururken derlemelerden, ya da öteden beriden bilinmiyen sözler de alınmıyacak.)

2 — Gönderilecek yazılar nasıl olmalı diye bir çevre yoktur. Hikâye, şiir, herhangi biçimde bir nesir. Yeter ki öz dille olsun ve ülkümüze yazılabilir olsun. Kısaca inkılâbın, yani ona inan Savaş'ın ülküsüne uyar her yazı onanır. (Kabul edilir.

3 — Yazdığınız yazıları Savaş'a her gün gönderir veya da getirebilirsiniz.

4 — Gelen yazılar sıra ile basılacaktır. İlk gelen yazı 1 son kânunda yani sene başında çıkacaktır

5 — Yazıları 1 Şubat 935 gününe kadar getirmiş olmalısınız. Bundan geri gelen yazılar yarışa katılamaz.

6 — Yazıların; Savaş'ın üç direğini (sütun) geçmemesini gözönünde tutmalısınız.

Armağanlarımız:

Yarışın sonunda okurlarımıza birçok armağanlar vereceğiz.

1 — İsteğe uygun en güzel şiir, hikâye, nesir yazanlardan üçer kişiye değerli birer armağan vereceğiz. Yani 3 şiir, 3 hikâye ve 3 nesir seçeceğiz.

(Dolgun armağanlarımızın isimlerini pazar günü okuyacaksınız.)

2 — Bu; hikâye, şiir ve nesirlerin birinciliği kazananlarından, şiiri ve nesri, Türkiye'de çıkan erdembilik (edebiyat) mecmualarına, hikâyeyi günlük gazetelere gönderecek "birinciliği kazanan yazı„ diye bastıracağız.

Yazıların seçim topluluğu en becerikli erdembiliklerden olacaktır.

Gençler, yazanlar!

Sizi Savaş'ın yarışına çağırıyoruz. Kaleminizi ve dilinizi deneyin!

Dünya üzerinde sıyasî ve ıktısadî hareketler

Paris ve Londra'da Sarre meselesi

"Correspondence Politiqie"den

Sarre meselesile uğraşan üçler meclisinin Roma mesailine dair raporun henüz neşredilmemiş olmasına rağmen Uluslar cemiyetinin reyiâmdan evvelki son vaziyetini izlendirmeğe yarıyacak olan fevkâlâde toplantının yaklaşması, Paris ve Londra'da, bazı Parlemento münakaşalarına yol açtı Londra'da, Parlamentonun her iki taraflı muhalefet mümessilleri, reyiâma dair bir birinden aykırı meselelere karşı İngiliz hattıhareketinin neden ibaret olacağını inceden inceye soruşturmuşlardır. Hükûmet mümessillerinin, sorgu soranların propaganda mahiyetindeki nutuklarına verdikleri cevaplar, tamamile afakî mahiyette olup yeni ve mühim denecek bir görüş getirmemektedir. Sir John Simon'un 5 sonteşrinde yaptığı ve Sarre havalesine İngiliz kuvvetleri gönderme meselesi ortaya çıkarılmamışk olduğunu anlatan beyanatı lortlar ve avam kamarasında teyit edilmiştir.

Esasen İngiliz siyasasının, bu hususta vereceği kararları sonradan bildirmek isteyip Uluslar cemiyeti dışında her hangi bir karar vermemek isteğinde bulunduğu anlaşılıyor. Netekim devlet müsteşarı Lord Stanhope'in sözlerinden de belli oluyor ki İngiliz efkârı umumiyesi, geleceğe ait bazı meselelerin ancak reyiâmın neticesi meydana çıktıktansonra faydalı surette görüşület bileceğine inanıyor.

Reyiamın yapılması keza Fransa için de asıl alâkayı toplayan ciheti teşkil ediyor. Fransız hariciye nazırının dünkü meclise verdiği beyanata göre, Fransanın da şimdiki halde Sarre'ın hütün mukadderatını tayin edecek olan reyiâm faaliyetlerine girişmesinden başka bir şey istemiyor. Şu halde bu reyiâmın, Versailles muahedesi mucubince dürüst ve bitaraf bir tarzda yapılması lâzım geldiğini söyliyen M. Laval'ı ancak teyit ve takdir etmek gerektir. Netekim Almanya'nın da en candan dileği, on beş senedir Alman-Fransız sınırlarına dair bir meselenin sürüklenip gitmesine artık nihayet verecek olan bu muahedenin tatbikinden başka bir şey olamaz. Versailles'de Alman yadan çok büyük ve ağır fedakârlıklar istenmekle beraber Almanya'nın "Sarre„ meselesinde bitaraf olmayıp rey vermede alâkalı olduğu düşünülerek, Alman tarafına hiç olmazsa asgarî bir hak verilmişti ki bu hakkın bugün behemahal tanınması lâzımdır. Halbuki işte Versailles muahedesini tahrif etmek ve yahutta son dakikada Almanların aleyhine bir oyun oynamak teşebbüsleri hiç eksik olmadı. Bazı Alman düşmanı olan mahafil ve muhitlerde reyiâmı geri bırakmak fikri düşünüldü ve yayılmak istendi, hatta reyiâmın yapılacağı tarihin çokdanberi tayin edilmiş olmasına rağmen işi geriye atmak fikri yine son günlerde Pariste Yunan murahhası ve ayni zamanda Uluslar Cemiyeti daimî beraber çalışıcısı olan M. Politis tarafından bir gazete makalesinde ortaya atılmıştır. Halbuki bu gibi yersiz münakaşaların çok fena tesirler uyandırdıkları muhakkaktır. Zira bu kabil münakaşalar alâkalı tarafından her hangi bir bahane ile Sarre ahalisini muahedevî hakkından mahrum kalmak niyetinde olduğunu ima etmek ihtimalini gösterir. Hattâ muhacir olmuş kütlenin de elan Sarre da oynuyabileceği rolden bahsetmek aynı neticeyi verir; zira bu kütlenin bu kabil bir faaliyeti, memleket halkı ile uluslar arası müesseselerinin karşılıklı münasebetlelini güçleştirmek ve Versailles muahedesinin de önceden oranlıyamadığı vaziyetler yaratmaktan başka bir şey yapamaz. Görülüyor ki burada da asıl dikkate alınmaları lâzım gelen rey verenlerin menfaatlerinin her hangi bir şekilde memlekete yabancı o'upta yine memlekette kendi lehlerine bazı iltimaslar yaratmıya muvaffak olmuş olan kimseler yüzünden zarara uğramak tehlikesi vardır. Netekim Alman ve karşılık tarafları hakkındaki muhtıralar tenkit gözüyle okunun ca Uluslar Cemiyetinin per de arkalarında bu teşekkülün dürüst ve bitaraf mahiyetine yakışmıyan bazı şeylerin cereyan ettiği kolayca anlaşılır.

Versailles muahedesinin tamamen ve doğru olarak tatbiki aktüalite'nin öyle mübrem bir zaruretidir ki, bu zaruretin icabına göre hareket edilmesinde Almanya, her halde Fransa kadar alâkalıdır. Şimdi eğer muvakkat bir rejimin sürekli ve katî bir hale inkilâp etmesi ve bu inkılâbın da yeni sarsıntılara meydan vermemesi isteniyorsa, her iki memleketin de anlaşması lâzım gelen saha bu mahiyette aranılmalıdır.

Mösyö Flandin Fransız meclisi mebusanında

„Correspondance Politique" den

Yeni Fransız hükûmeti dün, Parlamentoda, her başlangıca ait olan bir muvaffakiyet neticesinde, büyük bir ekseriyet elde etti. Bu hükûmetin Proğramının başında: " muhasematın tatili devam ediyor„ tebliği var; Flandin kabinesi, tıpkı selefi gibi, fırkaların çekişmesine nihayet veren bir kabine ile beraber, bu muhasemat tat linin de usuller sayesinde, devamlı ve verimli olmasını istiyor. M. Deumergue'in barış ve kalkınma eserine karşı gösterilen saygı, onun başlıca taleplerinin - bunların idame ettirileceği farzedilse bile - mutedil ve tedbirli bir şekilde idame olunacağı vehmini veremez Gerçi talebedilen şey, devlet ve hükûmet kudretinin tezyidi değildir; mevzubahs olan şey kabinenin beyanatına nazaran, sadece "icraî kuvvet otoritesinin ve şartlarının zarurî olan tesisi„d r. İşte bir istikrarı temin etmek üzere M. Flandin, M. Doumergue'in kanaatine zıt olarak, teşkilâtın doğrudan doğruya değişmesini zarurî addetmiyor; o müstekar bir hükûmet şaraiti "parlemento müesseselerinin şimdiki çerçevesi dahilinde, tamamen uygunsuz„ düşmedikçe, Parlamentoya, bir tecrübe müddeti temin etmek ve Versailles'a gitmek taraftarı değildir. M. Flandin bu beyanatiyle, hem radı kallerin, noktai nazarına hem de M. Poincare'nin en son siyasî neşriyatından biri olup birinci teşrinde bir makalede serdettiğine yaklaşmış oluyor. M. Flandin de, M. Poncare gibi, meclisi mebusan ahkâmının bazı yerlerinin tadılinin kâfi olup bunun teşkilâtın resmen bir değişiklik geçirmesine müreccah olduğuna kanidir. Demek kı eğer Meclisi Mebusan, hükûmete karşı borçlu olduğu ve yeni konsey reisinin de çok arzu ettiği "Normal teşriki mesai„ den kaçınmaz, yani fırkaların muhasemat tadiline riayet edilip hükûmetin teklifleri de kabul edilirse, «kanun ahkâmının normal surette icra mevkiine geçmesi kuvvetle muhtemeldir.»

Binaenaleyh, 1936 ya kadar, hiç bir fesih meselesi mevzubahs olamaz, M. Flandin, mebusların mesuliyet duygusuna değil, hodbinliğine güveniyor M Flandin vaziyet icabı olarak, ananevî parlamentarizmin hasımları olan eski muhariplere müteaddit kerreler, samimi hitaplarda bulundu. Hatta meclis reisi, daha başka münasebetler vesilesile, Fransız parlamentarizminin artık pek parlak vaziyette olmadığını açıkca söylemekten çekinmedi. Hükûmet kararı asıl Ökonomik sahada, toplanmıştır. M. Doumergue, her şeyden evvel siyasal suiistimalleri ortadan kaldırmak isterken, M. Flandin, demokrasinin teşkili ve yenileşmesi gibi siyasal meselelarin asıl ökonomik düzenin bozulmasından ileri geldiğine kani bulunuyor M. Flandin, öteden beri güttüğü ökonomik liberalizmin, zorluk ve vazifelerini anarken, bunun tahakkuku için de müdafaalı, kontrollu bir hürriyet„ telep etmektedir. Bu hususta hükûmette bir çalışma zamanı temin edebilmek üzere, M. Flandin yine meclisi mebusana hitabediyor.

Pek hararetle münakaşa edilen memurin hakkı hususunda M. Flandin, siyasal liberalizmi bile aşan bir hal sureti bulmuştur; bu da hukukî mecburiyet ve vazifelerin ne yurttaşın, binaenaleyh ne de memurun, vazifesinin bütününü teşkiletmediği cihetidir. Bunun için dirki, bilhassa memurlar için - ve onların da elbirliğile - şeref telâkkisinin ancak herkese şamil olan çek umumî bir formüle raptedilmesi iktiza eder.

Resmî beyanatın heyeti umumiyesine nazaran, haricî siyasete ayrılan kısım pek az yer tutmaktadır. Esasen bu kısım da söylenilen şeyler tatbikata teallük etmekten ziyade, nazarî ve müphem bir takım harcı âlem içtihatlardan ibarettir.

Savaş'ın Küçük Hikâyesi

Hayırsız evlât

Yazan: Hakkı

Gece, gökyüzünde yıldızlar birbirlerine göz kırpıyor. Hava serince, insanı üşütecek gibi. Her yakada sessizlik var. Ağaçların hışırtısı duyuluyor. Şehrin saati 1 i vuruyor ve çıkan sesler bir az sonra aynen iade ediliyor.

(...)Mahallesinde(.) çeşmesi başındayım. Kimseler yok. Çeşmeden kalayı dökülmüş bakır tasla bir az su içiyorum, tası hafifçe elimden brakıyorum, taşa vuran tas kulak cınlamasına benzer sesler çıkarıyor.

Yalnızım. Gecenin sessizliği içinde içime korku geliyor. Sanki bir hortlak gelip beni boğazlıyacakmış gibi geliyor. Gözlerim karanlıklarda beyaz kefene bürünmüş, bembeyaz dişlerini gösterip sırıtan ve tırnakları uzamış, ayakları çıplak, gözleri fosforlu hortlak arıyor. Etrafıma bakınıyorum. Sessizlikten başka bir şey yok. Geniş bir nefes alıyorum.

Ben böyle kararsızlık içinde çeşme başında bekleyip dururken bir yakadan gelen uzunca boylu, gözleri epi çukurlaşmış, oldukça zayıf, saçı saka'a karışmış adamın biri yavaş yavaş yanıma geldi.

Su tasını doldurmamı işaret etti. Doldurdum, verdim içti. Bir kelime söylemeksizin yürümeğe başladı. Kafasile bana da kendisini takip etmemi işaret etti. Arkasından yürüdüm. Yanyana geldik. İçimden "Bu hortlak mı?„ diye endişe ediyordum. Şehirden dışarıya çıktık. Bir iki saat kadar yürüdük.

Ne o bana bir şey söyliyor ve ne de ben ona sora biliyorum.

Yürüyoruz. Yorulmuş olacağız; ikimiz birden yol üzerinde bir kuyu kenarına oturduk.

Kendini tanıtmadan ve mukaddemeye lüzum görmeden anlatmıya başladı.

—Bundan yirmi yıl evveldi. Ben de senin gibi gençtim. Her dileğimi yerine getirmek isterdim. Ebeveynim tarafından da biraz hobba büyütülmüştüm. Babam beni bir kaç mektebe verdi. Hepsinden kaçtım. Edindiğim bir kaç arkadaşla esrarkeş kahvelerine ve kumarhanelere dadandım. Babamdan aldığım harçlıklar ve ayrıca çaldığım paralar aldığım esrara, oynadığım kumara kâfi gelmemeğe başladı.

Evden kapkacak, para edecek ne varsa birer kirer satmıya başladım.

Anam işin farkına vardı. Bana bir haylı nasihat etti. Dinletemedi.

Bir gün babamı işinden çıkardılar O da teessüründen az zaman zarfında öldü. Anamla yalnız kaldım. Kadıncağızı teselli edeceğim yerde kendimi daha fazla esrara, kumara, rakıya, karıya verdim. Kısa bir müddet zarfında da herşeyi sattım. Evsiz barksız kaldık. Anam evden çıkmış gitmiş. Nereye gittiğini bilmiyordum. Sonradan öğrendim ki bir yerde hizmetçilik yapıyormuş. Paraya ihtiyacım olan bir günde anamı buldum Para istedim. Evvelâ yok dedi. Biraz hırpaladıktan sonra toplıyabildiği bir kaç lirasını da aldım. Ve onu öylece bıraktım.

O gün anamdan zorla almış olduğum paralarla çalgılı, kadınlı, rakılı olarak arkadaşlara bir ziyafet verdim. Geceleyin hepimiz fitil olmuşuz. Birbirimize girdik. Masalar devrildi. Camlar kırıldı.

Mahalleli ayağa kalktı. Polis geldi Evi bastı. Ortalık darmadağındı. Arkadaşlardan biri yüzü koyun yerde yatıyordu. Ölmüştü Hepimizi birden karakola götürdüler. İfadelerimiz alındı.

Aylarca süren muhakemelerden sonra hepimiz onar sene hapse mahkûm olduk. Vuran belli değildi. Bir kişinin uğruna beş altı arkadaş hapse girdik. Pek ıztıraplı geçen günlerden, aylardan, senelerden sonra nihayet hürriyetime kavuştum. On gündenberi hapisten kurtulmuş bulunuyorum. Fakat bu on gün zarfında ağzıma sudan başka birşey koymadım.

Sordum.

— Niçin ananızın yanına gitmiyorsunuz?

Cavap verdi:

—Hangi yüzle, katil ve gasıp bir evlât sıfatile anamın huzuruna çıkmak benim için ne elimdir bilseniz:

— Şimdi ne yapacaksınız?

Düşündü.

— Ha. Ben hapishanede iken bir kadın geldi.

Bir oğlum olduğunu söyledi. Çekildi gitti. Şimdi oğlumu arıyacağım dedi.

—Evli olduğunuzdan bahsetmemiştiniz dedim.

Cevap verdi.

—Evet oğlum; dinlediklerine göre benim evli olmamam lâzımgelir Halbuki ben ebeveynimden gizli evlenmiştim.

— Adınız?

— Mehmet

— Evvelce nerede oturuyordunuz?

—(. . . .)Mahallesinde No: (. . .) da.

-- Validenizin ismi?

— Hasene

Söylediği adres tamamile malumdu. Kendisine yardım teklif ettim. Kabul etti.

Bunları anlatmak için beni niçin buralara kader getirdiğini sordum.

— Ne bileyim ben dedi.

Sabah olmuştu. Güneş açmış, her taraf aydınlanmıştı. Süratle yürüyerek şehre geliyorduk. Yoldan geçen kamyonlardan birine bindik.

Sonra şehre indik.

(. . .) Mahallesine geldik. Hasene hanıma müjde vermek için kapıyı vurmağa başladım. İçeriden ses verilmedi. Bir kaç kere daha vurdum. Gene ses yok. Kapının önünden ayrıldım. Kendi evime geldim.

Anam başına yaşil bir baş örtüsü atmış,önünde rahle yasin okuyordu. Okuma bitti.

Hasene hanımın oğlunun geldiğini annesine söylemek için kapıyı çaldığımı, açan olmadığını söyledim. Anam "Allah rahmet eylesin, nur içinde yatsın, eyi kadıncağızdı„ dedi. Bu sözlerden Hasene hanımın öldüğü anlaşılıyordu. Bu kara haberi Mehmet'e ulaştırmak mecburiyeti hasıl olmuştu. Evden çıktım. Ağır adımlarla yürümeğe başladım.

Mehmet'i bıraktığım yerde yere serili buldum. Ve sonradan öğrendim ki Mehmet anasının ölümünü benden evvel haber almış, sağlığında ıztırap çektirdiği anasına yalvararak affını istihsale muvaffak olamamış, o da haklarının helâl edilmesini istirham için ana ve babasının yanına koşmuştu.

EN TEMİZ
BALIKESİR PALAS

EN MÜREFEH
BALIKESİR PALAS

Sahibi Hacı Bekir Oğlu bay Salih idaresinde

Teşrif eden en müşkülpesent müşterilerini dahi memnun eden temiz, konforlu ve servisi mükemmel, ücretleri herkese elverişli yeni inşa ettirdiği sıcak ve soğuk asrımıza uygun fevkalâde banyosile tavsiyeye değer bir oteldir. Altında gazinosu vardır. Gazinosunda bütün şeraiti sıhhiyeyi havi ve her memleketin gazete ve mecmualarını bulundurur. Güzel ve sesli radyosu mevcuttur.

Romatizma ve soğuk alınlıklarına çare

Türk Elektrik Termoforu

Balıkesir yeşillide No. 32 kuyumcy Ahmet Çantay

Ökonomi bakanlığının 18 şubat 1933 tarih ve 1499 numara ve on beş senelik ihtira beratını haizdir. Muhterem hekimlerimizin tavsiyesile romatizmalarda, asabi hastalıklarda, terlemed, sıcak kum ve hava banyo ve pansumanlarında istimal olunmaktadır. Hararet için sandalyalara ve yatak içerisine vesair lüzum görülen yerlerde konnlabilir Her memleketin voltuna göre her şekil ve ebadda imal edilir. UCUZ VE TEMİNATLIDIR.

Satış yerleri:

İzmir'de peştemalcılarda Seydi Şehiri Mehmet Tevfik elektrik ticarethanesi.
Bursa'da Setbaşında Ahmet Tevfik eczahanesi
İstanbul'da Mısır çarşısında attar H. Hüsnü ve mahtumları ve Galata'da Voyvoda caddesinde edkardölevi elektirik deposu. Ankara'da Evliya zade ıtriyat ve ecza deposu
Sıvas ve Samsun'da İbrahim Ferit ışık elektirik depoları.
Konya'da Ali Ulvi tuhafiye ve gramofon ticaterhanesi,
Afyonkarahisar'da Hüsnü Riza İstanbul eczahanesi.
Uşakta diş tabıbi Bay Yusuf

İLK IŞIK
Biçki Ve Dikiş Yurdu

İkinci sene ve ikinci devresi tedrisatına ikinci kânunda başlıyacaktır.

Bütün modellere hakim olmak yurdun hususî sistemi olan her devrenin değişik ve çetin modeller üzerinden çıkarmakla ve modelleri mahkûm etmek ise ancak yurdumuzda devam edilmekte olan Paris usulünü bilmekle mümkündür. Şimdiye kadar yapılan imtihanlar yüksek maarifçimizin huzurunda ve tensip buyurdukları mümeyizlerin muvacehelerinde yapılmıştır. İmtihan günü modelden intihap edilen manto, tayyur, etek ropları hanımlar çıkarmış provasını yapmış ve bununla not almışlardır. Mezun olan (44) hanım muvaffakıyetle bitirmişlerdir. Ve buna kanaat getirmiyenler hanımların hariçte diktikleri dikiş ve biçtikleri kumaşlarla fikirlerini daha kuvvetli tashih etmiş olurlar.

Fiatlar ucuz, taksitlerde azamî kolaylık gösterilmiştir.

Bazı hanımların daha tedrisi esnasında aldıkları dikişlerle kendi verdikleri parayı çıkardıklarını bizzat kendileri söylemişlerdir.

Ortamektepten, iptidaî mektepten ve millet mektebi (B) kursundan mezun olan hanımlar diploma alabilirler Diğer hanımlar ancak biçki biçmek ve dikiş dikmeyi öğrenmiş olurlar. Fazla izahat almak istiyenler yurdumuza müracaat etsinler

ADRES: Börekçiler mahallesi Ali Hikmet Paşa caddesi No: 6

İlk ışık biçki ve dikiş yurdu müdüriyeti

BALIKESİR'İN
KARATEPE ŞARABI

Her hususta emsaline üstündür. Balıkesir'in bu nefis KARATEPE şarabı herkese Zevk, Kuvvet, Sıhhat verir.

Karatepe Şarabı

Toptan ve litre ile satış yeri
Birinci Noter altındaki mağazada

Yurtdaş:
Hilâliahmere, Himayeietfale Tayyareye yardımı borç bil.

Hanımlar İçin:

Mevsimlik ve kışlık en son moda mantoluk, ropluk, yünlü kumaşlar ve fanile bazenlerimiz gelmiştir.

Erkekler İçin

En lüks paltoluk pardüsülük ve askeri kaputluklar güzel desenlerde yerli ve İngiliz elbiselik kumaşlarımız mevcuttur.

Muhterem müşterilerimizin bir defa mazamıza teşrifleri kâfidir.

TAVŞANLILI ZADE FAHRİ
Fantazi Manifatura Ve Kumaş Mazası
Kuvayi Milliye Caddesi No: 52

Sevgim

MÜKERREM KÂMİL
HANIM TEMİZ SEVGİ
Ve en acı ıztırabı
Bu *İnkılâp romanı* nda
Göstermiştir

Ve

Okuyun

Iztırabım

Savaş kitap evi
25 Kuruş
Her kitapçıda bulunur.

Balıkesir Doğum ve Cocuk Bakım Evi

1 — Vilâyetin merkez ve mülhakatı, şehir ve köyleri ahalisinden müracaat eden gebelerin tabii ve müşkülâtlı her nevi doğumlarını ve ale lumum kadın ameliyat'arını müessesede meccanen yapar. Çocuk düşürmek tehlikesinde bulunanları da kezalik meccanen yatırarak tedavi eder.

2 — Süt çocukları ve iki yaşına kadar olan küçük hasta yavruları dahi müessesede yatırarak her zaman meccanen tedavi eder.

3 — Süt çocuklarının bakım tarzları hakkında müstakbel validelere ve gebelik esnasında vukuu melhuz arızalara karşı tatbiki lâzım gelen tedavi ve tedbirlerin alınmasını da gebelere öğretmek üzere dersler verilir.

4 — Cümhuriyetimizin Balıkesir'e bahşettiği bu faydalı ve hayırlı müessesedeğ muhterem halkımızın istifadeye koşmaları ilân olunur.

Göz hekimi
Dr, İhsan Ahmet
Hastalarını her gün saat 3 den sonra Kuvaimilliye caddesinde 159 numaralı muayenehanesinde kabul eder.

Dr. M. Ali
Cilt, frengi, belsoğukluğu hastalıkları mütehassısı.
Hastalarını saat üçte hükümet caddesinde muayene hanesinde kabul ve tedavi eder.

Balıkesir Vilâyet Makamından

Kent içinden akmakta olan kasaplar ve şehir derelerinin lağım sularile yağan yağmurlardan meydana gelen ufak bataklıkların sivri sinek yetiştirmesine amil olduğu ve bu mazarattan da sıtma hastalığı yaptığı malum bulunmakla umumun sağlığına düşman olan hastalığın önüne geçmek için sıtma mücadele talimatnamesinin 16 ıncı maddesi mucibince küçük çalışma ile kaldırılması mümkün olacağı düşünülmüş ve sıtma mücadele kanununun 6 ıncı maddesi mucibince 15 yaşından aşağı ve 65 yaşından yukarı olanlar hariç olmak üzere bütün mükellefinin yine aynı kanunun 6 ıncı maddesine göre beş gün için ve 20 12 934 perşembe gününden itibaren posta posta iş başına çağrılacaklardır.

Yoksulları vediren, geydiren ve hermanada gözeten Yoksullar Birliğine seve seve yardım ediniz.
Yoksulları Gözetme Birliği

Zayi

Kooperatifle muamele yaptığım tatbik mührümü zayi ettim Yenisini alacağımdan eskisinin hükmü olmadığını ilân ederim.

Balıkesir'in Karaman köyünden Ahmet oğlu Şaban

Sındırgı Kazası Mal Müdürlüğünden

Sındırgı'nın Camii Kebir mehallesinde bulunup verği borcundan dolayı 3000 lira bedeli muhammenle 4-12-934 tarihinden itibaren 21 gün müddetle haczen satılığa çıkarılan un fabrikrsı binasına talip olanların usulü dairesinde Sındırgı Malmüdürlüğüne müracaatları.

Bu gece
Şifa Eczahanesi
Nöbetçidir.

İlân

Usul defteriye ve ticari muhabere usulüne bihakkın vakıf bir Türk muhasip burada ve dışarıda ticarî müessesatta iş kabul edecektir. İhtiyaci olanların mektupla veya şifahen Savaş idarehanesine müracaatları.

Belediye Dispanserinde Muayene Günleri

CUMARTESİ GÜNLERİ

Öğledensonra saat14den16ya kadar dahili hastalıklar muayenesi (Doktor Ahmet Emin bey)

PAZAR GÜNLERİ:
Öğleden sonra saat 15 den 16 ya kadar kulak, burun, boğaz hastalıkları muayenesi (Doktor Mehmet Kâmil bey)

PAZARTESİ GÜNLERİ:
Öğleden evvel saat 10 dan 12 ye kadar dahili hastalıklar muayenesi (Doktor Ahmet Emin bey)

SALI GÜNLERİ:
Öğleden evvel saat 10 dan 12 ye kadar dahilî hastalıklar muayenesi (Doktor Ahmet Emin bey)

ÇARŞAMBA GÜNLERİ:
Öğleden sonra saat 15 den 16 ya kadar dahili hastalıklar muayenesi (Doktor Hasan Raif bey)

PERŞEMBE GÜNLERİ:
Öğleden sonra saat 15 den 16 ya kadar cildiye ve bevliye hastalıkları muayenesi (Doktor Mehmet Ali bey)

Neşriyat müdürü: ESAT ÂDİL
Vilâyet Matbaası — Balıkesir